

ZEMŘEL BÁSNÍK . .

K úmrtí básníka G. Carducciho.

V noci ze dne 15. na 16. února skončil Giosuè Carducci, největší básník moderní Itálie a jeden z opravdu velkých poetů, které lze v nynější Evropě na prsty spočítati. Bylo známo, že churaví již od několika let. Snad již od té doby, kdy opustil po 40leté činnosti universitní katedru vysokého učení bolognského. Ale mohutná jeho konstituce tělesná a život celkom pedantičtí pravidelný a odměřený vzdorovaly dlouho útokům prudké choroby ledvinové. Konečně podlehl dost rychle. Cena Nobelova na sklonku minulého roku jemu udělena, dostala se již skoro všemu pomalu odumírajícímu kmetovi. Jedno již dnes jest patrné. Zemřel jeden z velkých. Nejen vlohou, nýbrž i srdcem. Muž velký každým coulem. Básník, literární historik, universitní učitel, vlastenec i člověk. Genius i charakter. Zřídka kdy bylo vše v tak dokonalém souzvuku. . . Nemohu si pomoci a podléhám osobním vzpomínkám. Málo básníků šlo souběžně s mým životem jako on. Málo komu vedle Goetha a Viktora Huga tolik vděčím jako jemu. Roku 1877 na jaře byl jsem vychovatelem v rodině hraběte Montecuculi-Laderchia. Asi v září jsme se stěhovali z letního sídla v Maranè nad Paranem do Livorna, kde jsme ztrávili zimu. V Bologni jsme udělali zastávku. Mně byly tyto dny svátkem života. Po prvé jsem žiti mohl volněji a neodvisleji. Jeden zúradník hraběcí stal se mým průvodcem a vykladačem v 'učené' Bologni. Shovívavě lálal se mnou vlastinu, ukázal mi, jak správně Dante popisuje let mračen proti věži Garisendè a jednou ukázal mi za oknem kavárny v četbu velké plachty novin pohrouženého snědého, zavalitého a kučerařavého mladého muže a pravil: "Hleďte, to je Carducci, největší básnická naděje třetí Itálie. Trochu podivín, málo vlídný patrón, ale silný a živelný jako Dante." Nevěděl jsem tenkrát, u koho stál jsem tak blízko, a že nikdy víc se k němu v životě tak blízko nedostanu. Po letech jsem si přivolał v paměť jeho obraz, když jsem četl o něm anekdotu, jak jedné dáme, žádající na něm podobiznu, trochu negalantně odpověděl: "Co chcete ode mne? Jsem ošklivý (brutto) jako ďábel a nikdy jsem se nedal fotografovati!" A léta mýjela. Z ošklivého a drsného mladého muže stal se vážný kmet skoro ideální krásy. Duševní práce dlouhých roků zanechala na této olympické hlavě svůj sled. Síla lvi zbyla, ale jak zjemněna harmonickými tahy a blíým vousem. Velkost a dobrota srdce hovořila z té ušlechtilé tváře. Bylo v něm něco, co řekl Grillparzer o Goethovi "královského a oteovského zároveň." Po letech uvěřil jsem paní Annie Vivanti, když mi řekla: "Ten obr — to dítě — jak chcete, ale milovatí jej musíte." To byl již autorem "Od barských," tvůrcem ódy historické v Itálii, největším literárním historikem ve vlasti. — Nebojím se výčitky osobní ješitnosti a marivosty před tou mrtvolou. Jsem hrdý na jeho dopis a bez rozpaků jej sem kladu. Carducci psal poměrně málokomu a vždy stručně a věcně. V posledních letech diktoval své dopisy; na mém listu jest jen podpis jeho vlastní rukou; ostatek psal tehdejší jeho sekretář Guido Mazzoni, jeden z nejlepších jeho žáků — v poesii i kritice literární: "V Římě, 27. října 1890. Vzácný a drahý pane! Býtí přeložen od Vás, který jste byl "Božské komedie" i "Osob.

Jerusalemu" důstojným tlumočnickem, jest mi velikou poetou a jest mi velice líto, že nemohu číst své básně v ušlechtilé řeči, v které jste je znova přizdobil. Od profesora Tezy vím, jaké jsou obdivuhodné stránky Vašeho umění, o vybrané zdvořilosti Vaší, která jest rovna umění Vašemu, jsou mi svědkem Váš list i kniha Vaše. Za obě Vám děkuji s živým pocitem úcty a rád se píši Vaším nejdávanějším Giosuè Carducci." — Douška: Guido Mazzoni, který dělal sekretáře, chápe se příležitosti, Vás pozdraviti. — Ale co jsou osobní vzpomínky vedle toho zájmu obecného a čistě všelidského? Umřel básník, velký učenec, velký vlastenec a velký člověk, umřela osobnost v dnešní Evropě jedna z nejsilnějších a nejpřívodnějších. Někdo jako Goethe, Hugo, Mickiewicz, Tolstoj. Zemřel tvůrce. V poesii největší, stvořil a dal jí nový genre: ódy historické, zjednodušil starou epeji, srazil a vtěsnil zpěvy v několik monumentálních slok dechu Homérovského. Vycítil, že v dnešní nervosní a dýchavičné době nikdo se nemůže zdržovati při epických kaskádách, napsal, básně jeho jsou: Miramare (Na smrt císaře Maxmiliána), Na smrt Eugenia Napoleona, Valkýrám (Na smrt císařovny Alžběty), stránky dějin moderních vtěsány v nejryzejší parietký mramor. Zvěnil v monumentálních rysech znovuzřízení Itálie v ódách jako: Garibaldi, Chrám v Polentě, Královně italské a j. vyvolal z hlubin zapomenutí starý Řím a jeho slávu i politickou myšlenku, Egypt, Orient (Zora) i Helladu; popsal kouzelným pérem vlast i rodný kraj; pohroužil se v mythus a legendu; nesetřel s nich patiny historické; promluvil i akcenty čistě osobními, milence i otec v slokách nezapomenutelných! A vše ve formě dokonalé, vznešené, uchvacující. A ty stohy literární historie jen tak vedle. . . jako všední chléb vedle nebeské ambrosie. . . Jaroslav Vrchlický.

O LIDECH S DVĚMA JAZYKY.

I byla jednou jedna vinnice dobrá a pověst její šla daleko široko. Možná, že nebyla to vinnice, snad byla to role, nebo ještě spíše škola, což já vím, ale byla. Snad byla daleko odtud, nebo je dosud zde, nevím, ale nějak to je, nebo bylo. I byla země její úrodná velmi, že vydávala révu nejlepší v celé zemi, takže první slula mezi všemi. Říkal správce její: "Člověk dobrý jsem já; i dobří jsou služebníci a dělníci moji." — A byli. — Dohlížitelé s dělníky přicházeli na vinnici a s nimi pracovali společně, řkouce: "Nejen pro pána pracujete, ale i pro sebe a děti své." A když správce přišel na vinnici, viděl, že vše dobré jest. Réva rostla bujně, hloží uvrženo na oheň a dělníci i dohlížitelé chválili slávu Boží. I stalo se, že někteří z dohlížitelů zemřeli, jiní pak odešli a místo jejich zaujali lidé mladí, přišli z daleka, jejich nikdo neznal. I správce dospěl vysokého stáří; zrak jeho se slabl a třásl se nohy jeho. Nechtěli pak dohlížitelé noví poslouchati starších, řkouce mezi sebou: "K čemu nám rady jejich? Sami mysl jasnou i oko bystré máme a více jsme než oni." A chodili na rozcestí a sedávali u poháru a kostek až do ranního káropění. Na vinnici přicházeli o hodině desáté, a vidouce pak, ani dělníci nepracují, pohaněl je křikem a bičem. I spustla vinnice velmi; mezi révou rostlo hloží a hrozny vydávala nepatrně velmi. Tu zavolał pán vinnice správce a pravil: "Vinnice spustla; nemohu déle hleděti na mrzkost tuto. Po-

volám správce, jenž není obtížen léty. Opatřím stáří tvé a odejdi v pokoji." I pvišel správce nový na vinnici o hodině šesté a viděl, ani někteří dohlížitelé a dělníci spějí spánkem tvrdým. — Vzbudil jednoho a pravil jemu: "Spíš a dělníci tvoji následují příkladu tvého." I odpověděl on: "Odpust pane; sestru nemocnou ošetřoval jsem do svítání." Druhý jemu řekl: "Celou noc oběhával jsem vinnici tuto, boje se, by člověk zlý nepřekročil ohrady její." Podobně říkali slova křivá třetí i další. Řekl jim správce: "Podruží-li učiníte, propuštění budete." I prosili jej velmi, řkouce: "Pane, promiň nám a přimluv se u pána, abychom zde zůstali i po žních, nebo hodni a pozorni budeme." I stalo se a zůstali v hodnosti své. Ale ledví jejich zatvrdilo se a žluč rozlila se po celém těle. Scházeli se potají ve sklepení v pozadí vinnice, mluvili mezi sebou a potřásajíc bradou, řekli: "Klaněti se jemu budeme v tvář a chváliti jednáni jeho. Ale jdouce mezi lid, pobouříme jej proti správci, aby pán propustil jej ze služby." A pověděše, činili tak. Vstupující před správce, klaněli se jemu, líbali lem roucha jeho a říkali: "Pane, velká jest moudrost tvá a není nad umělost ruky tvé. Zachovej nám milost svou, neb oddáni jsme tobě." Ale přídeš na tržiště mezi rváče a povaleče, říkal i jim: "Nehoden jest úřadu svého; Belialu se zapsal. Nás i dělníky do krve trýzní. Nevidí daleko, neb rozum jeho nevyházi z příkrývky hlavy." I dělníkům pravili: "Není, koho bychom měli poslouchati, neb rozum náš objímá všecky věci." A posmívali se starším, řkouce: "Tito s dělníky společně pracují, neb prázdna jest lebka jejich." Byše však poslání před radu moudrých, aby vydali počet z vědomostí svých, mlčeli a byli zavřeni. Stalo se, že pán vinnice zavolał správce svého a pravil: "Nevole jest proti tobě mezi dělníky i dohlížiteli. Co učiníš, abys sebe očištil?" I řekl správce: "Pane, kaž zavolati všechny dělníky a dohlížitele své a poznáš, kde jest pravda." I učinil tak pán a tázal se: "Povězte, což máte proti správci svému?" Řekli pak starší: "Ničehož, neboť vidíme, že o vinnici tvou stará se, pane." Děli na to mladší, poklonivše se: "Moudrost i dobrota jeho velká jest." I tázal se dělník pán: "Taktolli vždycky k vám mluvíli?" Odpověděli oni: "Nikoliv, nikdy jsme jich tak neslyšeli. Jazyk tento jejich hebký jest a slova lichotná pronáší. K nám mluvili jen hlasem šakala z pouště." Rozhněval se pán a řekl: "Zlé jest, že dvojí jazyk máte. Jen člověk bídný jinak ve tvář a jinak po tají mluví." A řekl správci svému: "Vezmi hůl svou a vyžeň nehodné, neboť nemohou déle zůstat v úřadě svém." I řekl správce: "Pane, lidé mladí jsou a krátkého zraku; prosím promiň jim ještě." Zatvrdil se však pán a pravil: "Nemohu trpěti lidi, kteří jazykem jedním chválu a druhým lži ohavné ze sebe vydávají." I chodili od vinnice k pinkci, žádajíc přijeti; avšak všude byli odmřtění, neboť pověst zlá o jazycech dvou větrem předbíhala je. Ale vinnice zase zkvětaia bujně a chvála její zase šířila se po krajích.

Dr. Geo. F. Simánek

český lékař a ranhojč

v čísle 1202 Jižní 13. ul., Omaha.
Úřední hodiny: Od 2 do 4:30 odp.; od 6:30 do 7:30 večer. — Tel. 3769.
Res. Tel. Douglas 1964.

HOTEL PRAGUE

ČESKÝ HOSTINEC U MĚSTA PRAHY

na rohu 13. a William ul., Omaha.

Čisté a pohodlné zařízené pokoje pro cestující, opatřené úplně novým nábytkem a elektrickým světlem, jakož i výborná česká strava a vzorná obsluha. V hostinci obdržíte výtečný Storzův ležák, nejlepší druhy vín a likérů a nejjemnější doutníky.

Krajané, zavítáte-li do Omahy návštěvou, ubytujte se v hotelu Praha a ušetříte nejen peněz, ale zbavíte se všech velikých nesází. O hojnou přízeň krajanů žádá

Tel. A 1814. 251f JOSEF MARUŠÁK.

Willow Springs Pivovar

ZELENÉ "TRADING STAMPS"

Za \$3.00 zelených Trading Stamps s každou bednou

STARS & STRIPES

(2 tucty plových lahví)

—cena

\$1.25

Za \$5.00 zelených Trading Stamps s každou bednou

STARS & STRIPES

(2 tucty kvartových lahví)

—cena

\$2.25

Pamatujte! Kromě toho, že dostanete nejlepší lahvové pivo, dostanete též dvojnásobnou hodnotu v zelených "Trading Stamps."

1407 Harney Street;

Objednejte si poštu neb telefnem Douglas 1806 nebo 1685.

Pro stůl.

Ti, kdož dovedou oceniti výborný stolní nápoj oblibí si zajisté naše "GOLD TOP" lahvové pivo, jest lehké, perlicí se a řízné a jako jest zdravé, jest i chutné. Vyrobeno jest z nejlepšího chmele, vybraného ječmene a čisté vody—není v něm ani jediné přísady, jež by byla škodlivá neb nezdravá. Není to laciné pivo v nižším smyslu, ale jest to jedno z nejlepších, a ti, kteříž je jednou okusili, stali se řádnými našimi zákazníky.

Dodává se v bednách a sice v lahvoch kvarcových neb plových. Objednejte si u svého obchodu nika nebo telefonem.—Tel. Omaha 1542; So. Omaha 8.

JETTER BREWING CO., vaří a lahvojí výborné pivo SOUTH OMAHA, NEB.

Metz Bro's Brewing Co.

Nejstarší pivovar v Omaze.

TELEFON DOUGLAS 119.

Vaří nejlepší pivo soudkové i lahvové na celém světě.

Riley Brothers Co.

VELKOBOCHODNÍCI

Likéry a doutníky

Old Military Rye — Diamond R Rye
N. B. Archer Bourbon.

1118 Farnam St. OMAHA.

A. N. Frick & Son Co.

Velkoobchodníci a importéři

LIHOVIN a LIKÉRŮ.

Nástupelství: L. Kirsch Sr., Frick Herbert.

Tel. 544. 1001 Farnam ul., Omaha.